

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА РАБОТЕЩИТЕ В СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този кодекс определя правилата за поведение на преподавателите и служителите, работещи в Стопанска академия „Д. А. Ценов“.

(2) Кодексът има за цел да създаде условия за повишаване на общественото доверие в професионализма и морала на преподавателите и служителите и да издигне престижа на работата в Академията.

Чл. 2. (1) Работещите в СА „Д. А. Ценов“ осъществяват дейността си в Академията при спазване на следните принципи:

1. законност;
2. лоялност;
3. честност;
4. безпристрастност;
5. политическа неутралност;
6. компетентност;
7. коректност;
8. толерантност;
9. колегиалност
10. отговорност и отчетност.

(2) При изпълнение на служебните си задължения преподавателите и служителите, работещи в Академията, се ръководят от разпоредбите на Конституцията и законите на страната, решенията на Академичния съвет, заповедите Ректора и интересите на обучаемите, академичния състав и служителите .

Чл. 3. (1) В зависимост от функциите, които изпълняват, определени в длъжностните им характеристики, преподавателите и служителите съдействат за провеждането на политиката на ръководството на СА „Д. А. Ценов“, основаваща се на принципите на правовата държава, като извършват действия, предлагат и вземат решения, водещи към укрепване на доверието в Академията и нейните органи, като запазват правото си на аргументирано възражение при несъгласие.

(2) Преподавателите и служителите осъществяват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на издигане авторитета на Стопанска академия.

Чл. 4. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в своя обществен живот, преподавателите и служителите следват поведение, което не уронва доброто име на СА „Д. А. Ценов“.

(2) При изпълнение на служебните си задължения преподавателите и служителите се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки обучаем и колега, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да било прояви на дискриминация.

(3) Преподавателите и служителите на СА „Д. А. Ценов“, включително и представителите на ръководството, не трябва да оказват влияние върху своите колеги, подтиквайки ги към неизпълнение на служебните им задължения или при

участието им в процедури за избор на органи за управление на Академията.

Глава втора **ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ**

Чл. 5. (1) Преподавателите и служителите в Академията подпомагат дейността на Академичното ръководство и колективните органи на управление с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на политиката в областта на науката и образованието, при изпълнението на взетите решения и при изпълнение на възложените им функции.

(2) При изпълнение на служебните си задължения преподавателите и служителите следват поведение, което създава увереност у обучаемите и колегите им, че могат да им се доверяват и да разчитат на тяхната компетентност.

(3) Преподавателите и служителите изпълняват задълженията си честно, професионално и безпристрастно, като не допускат личните политически, религиозни и други пристрастия да им влияят.

(4) Преподавателите и служителите отговарят на поставените въпроси и искания съобразно определените им функции, като при необходимост ги пренасочват към други свои колеги, притежаващи съответната компетентност.

(5) Преподавателите и служителите предоставят коректна информация относно възможностите за обжалване, в случаи на допуснати от администрацията нарушения или отказ за извършване на административна услуга.

Чл. 6. (1) Работещите в Академията спазват служебната йерархия и стриктно изпълняват решенията на Академичния съвет, на факултетните съвети и на катедрените съвети, както и заповедите на Ректора на Стопанска академия.

(2) Преподавателите и служителите не са длъжни да изпълняват неправомерни заповеди, включително издадени по установения ред, когато те са незаконосъобразни.

(3) Преподавателите и служителите могат да поискат писмено потвърждаване на служебния акт, когато отправена до тях устна заповед представлява очевидно правонарушение.

(4) Преподавателите и служителите не са длъжни да изпълняват нареждане, което засяга техни права, или правата на съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по сребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В такива случаи те са длъжни незабавно да уведомят органа, от когото е получено нареждането.

(5) При констатиране на нередности и при наличие на информация за такива, работещите в Стопанска академия ги докладват на своя пряк ръководител. Не е редно при докладване на констатирани нередности да се прескача установената йерархия. Това е допустимо само ако прекият ръководител не взема отношение по повдигнатите въпроси или е свързан с докладваната нередност.

Чл. 7. (1) Преподавателите и служителите в Стопанска академия противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в Академията.

(2) Преподавателите и служителите не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да искат или да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на техни решения или да нарушат професионалния им подход по определени въпроси.

(3) Преподавателите и служителите не могат да приемат подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните им задължения.

Чл. 8. (1) При изпълнение на служебните си задължения преподавателите и служителите в Академията опазват повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели.

(2) Преподавателите и служителите са длъжни своевременно да информират непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на поверено им имущество.

Чл. 9. Преподавателите са длъжни да препоръчат достъпни информационни източници, необходими за самоподготовка на студентите, без да ги принуждават да ги закупуват.

Чл. 10. Преподавателите се съобразяват с мненията на студентите, относно качеството на преподаване и се стремят непрекъснато да го подобряват.

Глава трета ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 11. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот преподавателите и служителите следват поведение, което не уронва доброто име на Академията.

(2) Преподавателите и служителите не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Преподавателите и служителите се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, като запазят спокойствие и контролират поведението си.

(4) Преподавателите и служителите спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното им положение и на институцията, която представляват.

Чл. 12. Преподавателите и служителите не могат да участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на Академията.

Чл. 13. Преподавателите и служителите не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с техните задължения и отговорности, както и да получават доходи от такива дейности.

Чл. 14. Преподавателите и служителите придобиват и управляват имуществото си по начин, който да не създават съмнение за злоупотреба със служебното им положение.

Чл. 15. При констатиране на действия, несъвместими с поведението по този Кодекс, преподавателите и служителите следва да уведомят прекия си ръководител, а в случай на накърняване на личното им достойнство или доброто име на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ - Комисията по академична етика.

Глава четвърта КОЛЕГИАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ

Чл. 16. (1) В отношенията помежду си преподавателите и служителите от Академията проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Преподавателите и служителите уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.

(3) Преподавателите и служителите проявява готовност да окажат помощ и съдействие на своите колеги при изпълнение на служебните им задължения в рамките на своята компетентност.

Чл. 17. (1) Не се допуска отпращането на обидни квалификации и дискриминационно отношение между работещите в Академията.

(2) Работещите в Стопанска академия трябва да се стремят да предотвратяват конфликтни ситуации помежду си. При възникване на конфликт между тях той следва да се решава в рамките на етичните и морални взаимоотношения без присъствието на трети и външни за Академията лица.

Чл. 18. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Чл. 19. Със своето лично поведение и чувство за отговорност преподавателите и служителите трябва да дават пример на останалите, а тези на ръководни длъжности - и по отношение на подчинените си.

Чл. 20. (1) Отговорни за поддържането на коректни и професионални взаимоотношения между работещите в СА „Д. А. Ценов“ са преките ръководители.

(2) При възникване на конфликти прекият ръководител е длъжен да вземе отношение и да намери разрешение, а когато това е невъзможно, конфликтът се докладва в Комисията по академична етика.

Чл. 21. Работещият в СА „Д. А. Ценов“, особено когато изпълнява ръководни функции, трябва да бъде пример за другите членове на колектива с качествено и професионално изпълнение на служебните си задължения, със своето лично поведение и чувство за отговорност.

Чл. 22. Преподавателите и служителите от Стопанска академия работят в екип, като уважават индивидуалността, качествата и достойнството на всеки член на екипа. Ръководителят на екипа работи с колегите си, като се вслушва в техните предложения и съвети, поддържа постоянна обратна връзка с тях, следи и контролира работата им, мотивира ги и ги обучава.

Чл. 23. Преподавателите и служителите се отнасят със студентите, докторантите и всички посетители на Академията по начин, който не уронва достойнството им, не създава конфликти, не нарушава правата им и не ги дискриминира.

Глава пета

ЗАЩИТА И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Чл. 24. (1) Преподавателите и служителите в Академията не трябва да изразяват лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на СА „Д. А. Ценов“, без изрично разрешение на ръководството за това.

(2) Официални публикации в печатни и електронни медии, в on line социални мрежи и участия в телевизионни и радио предавания от името на Стопанска академия „Д. А. Ценов“, могат да стават само с разрешение на Ректора на Академията.

(3) Преподавателите и служителите са длъжни да опазват и да не разпространяват в публичното пространство данните и информацията, станали им известни при или по повод на изпълнението на служебните им задължения.

(4) Не е допустимо преподавателите и служителите да разпространяват информация за нередности в Стопанска академия в печатни и електронни медии, в on line социални мрежи или по друг начин, преди да са ги докладвали на своя пряк ръководител с цел вземането на своевременни мерки за отстраняването им и да са изчакали необходимото време за реагиране на нередностите.

(5) Не е допустимо преподавателите и служителите да коментират в печатни и електронни медии, в on line социални мрежи или по друг начин събития от вътрешния живот на Академията, които съдържат служебна информация, преди ръководството на Академията да е изразило официална позиция по тях.

Чл. 25. (1) Преподавателите и служителите трябва да предприемат всички необходими действия с цел гарантиране на сигурността и недопускане на неразрешено разкриване на защитена информация и/или данни и информация от служебните компютри.

(2) Документите и данните, получени, създадени и съхранявани в Академията могат да се използват от преподавателите и служителите само за изпълнение на служебните им задължения при спазване на правилата за защита на информацията.

Глава шеста НЕДОПУСКАНЕ НА ПЛАГИАТСТВО

Чл. 26. (1) В академичното писане преподавателите от СА „Д. А. Ценов“, в качеството си на автори на научни публикации, не бива да допускат вземане и използване като свои на мисли, писмен текст или изобретения на друг автор, което може да се тълкува като плагиатство.

(2) При представяне на текст, графики, таблици, формули и др., които не са на автора, той трябва коректно да цитира източниците, от които ги е взел, като ползва установените за това стандарти.

Чл. 27. При публикуване на свои материали в изданията на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ авторите трябва да декларират, че не са ги публикували в други издания и че предложените за публикуване материали са оригинални.

Чл. 28. Преподавателите от СА „Д. А. Ценов“, нямат право да принуждават други преподаватели, студенти и докторанти да им подготвят научни текстове или да извършват научни изследвания, проучвания, да подготвят текстове и библиографски справки, които впоследствие да използват като свои в научните си публикации.

Чл. 29. При научни публикации, издавани в съавторство, задължително се посочва участието на отделните автори по страници в публикувания материал.

Чл. 30. Катедрените съвети и редакционните съвети на изданията на СА „Д. А. Ценов“ са длъжни да предприемат необходимите мерки за недопускане публикуването на материали, съдържащи текстове, които могат да се квалифицират като плагиатски.

Глава седма КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 31. (1) Преподавателите и служителите в Академията не могат да участват при обсъждането, подготовката, вземането и изпълнението на решения,

когато те или свързани с тях лица по смисъла на § 1 от допълнителната разпоредба на Закона за държавния служител, са заинтересувани от съответното решение или когато имат със заинтересувани лица отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхната безпристрастност.

(2) При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните им задължения и техни частни интереси, преподавателите и служителите следва своевременно да уведомят своя ръководител.

(3) Преподавателите и служители, на които станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в Академията, са длъжни да ги докладват по установения ред на преките си ръководители.

(4) Когато преподавателите и служителите се съмняват дали дадена дейност е съвместима със служебните им задължения, те трябва да обсъдят това със своя ръководител.

Чл. 32. (1) Преподавателите и служителите в Академията не могат да използват служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството им интереси.

(2) Преподавателите и служителите не бива да встъпват в отношения, които са несъвместими с тяхната длъжност, функции и задължения.

(3) Преподавателите и служителите, напуснали Академията, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали, или с функциите, които са изпълнявали.

Глава осма

ПОСЛЕДИЦИ ОТ НЕСПАЗВАНЕТО НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Чл. 33. (1) При нарушаване на правилата и нормите на поведение, установени в този кодекс, преподавателите и служителите в Академията носят дисциплинарна отговорност в съответствие с техния статут съгласно Кодекса на труда.

(2) При констатиране по безспорен начин на нарушения на Етичния кодекс съществуват следните последствия:

- Писмено обръщане на внимание на преподавателя или служителя нарушил Етичния кодекс (при първо нарушение);
- Писмено порицаване на преподавателя или служителя (при нарушаване повече от два пъти на едни и същи или различни разпоредби на Етичния кодекс);
- Предложение до Ректора/Факултетната атестационна комисия за неприсъждане на точки по „персонална оценка от Академичното ръководство“, съобразно чл.18 от Правилата за атестиране на академичния състав.
- Предложение до Ректора за налагане на административно наказание съгласно Кодекса на труда (когато нарушението на етичните норми води до нарушаване на служебни задължения или се създава обстановка при което те не могат да се изпълняват ефективно).

(3) Установяването на нарушенията по ал.1 и налагането на санкциите по ал. 2 се извършва по реда за установяване на дисциплинарни нарушения и

налагането на дисциплинарни наказания, определен в Кодекса на труда.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

&1. По смисъла на този Етичен кодекс „преподаватели“ са всички членове на академичния състав на основен или допълнителен трудов договор или на хонорар към СА „Д. А. Ценов“; „служители“ са всички работници и служители с договор към Академията; „обучаеми“ са всички студенти в бакалавърска или магистърска програма за обучение, независимо от формата (редовна, задочна или дистанционна), докторанти и курсисти, повишаващи квалификацията си, а „нередност“ е всяко отклонение от нормите, записани в този Кодекс.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

&1. При първоначално назначаване на длъжност в Академията, прекият ръководител е длъжен да запознае новоназначения преподавател или служител с разпоредбите на Етичния кодекс в тридневен срок от постъпването му на работа.

&2. Контролът по изпълнението на Кодекса се възлага на ръководителите на основни и обслужващи звена и на ръководителите на катедри.

&3. Кодексът се издава на основание чл.7 и чл. 11 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, приет е с Решения на АС № 5, т. 1/ 22.06.2016 г. и е утвърден на Общо събрание на Академията – Протокол № 3, т. 2 от 24.11.2016 г.